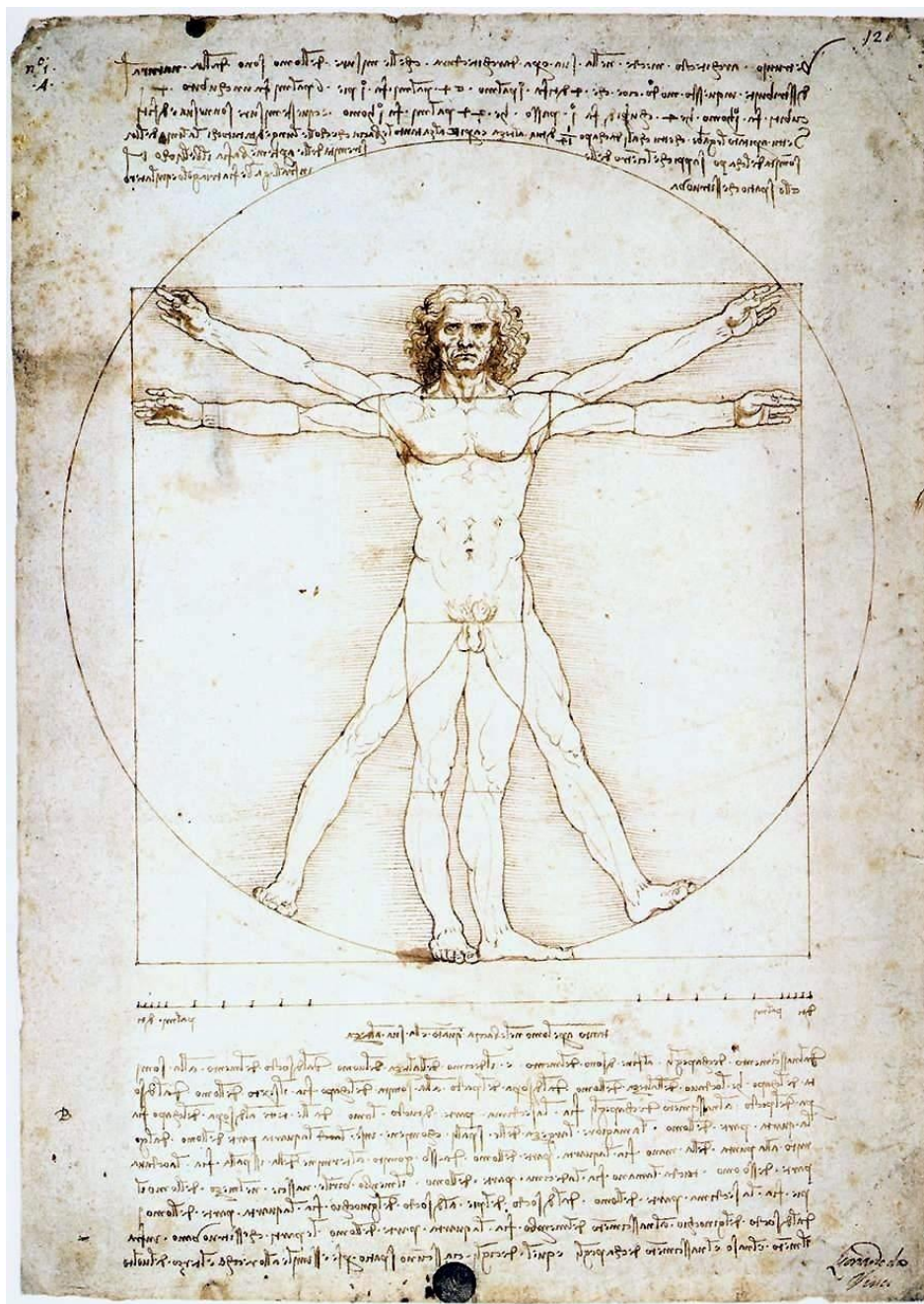

Iskrice

tematska številka Leonardo da Vinci
december 2009

Education and Culture

Leonardo da Vinci

CMEPIUS
Center RS za mobilnost
in evropske programe
izobraževanja in
usposabljanja

S programom Leonardo da Vinci po Evropi

V začetku letošnjega junija sta dve skupini dijakov izobraževalnega programa ekonomski tehnik v okviru programa EU Leonardo da Vinci izvajali projekt Poslovanje v EU. Dva koristna in zanimiva tedna so preživeli v vroči Granadi v Španiji in v prijetnem mestecu Szentendre blizu Budimpešte. Tak projekt smo na naši šoli izvedli že peto leto zapored.

Dijaki so bili navdušeni nad pridobivanjem novih izkušenj, izboljšali pa so seveda tudi svoje poklicno znanje, znanje jezikov in predvsem spoznali drugačno kulturno okolje. Opravljali so komercialna, administrativna in druga dela v turističnih, trgovskih in drugih storitvenih ter industrijskih podjetjih.

Na intenzivnih jezikovnih tečajih so pridobili osnove španskega in madžarskega jezika. Poleg tega so se udeležili nekaterih strokovnih ekskurzij in izletov v bližnja mesta, pri katerih so lahko neposredno zaznali utrip tujih dežel. V prostem času so sami spoznavali mesto in ljudi, obiskali kakšno prireditev, se kopali, brali, skratka živeli v prav posebni skupnosti, kjer je življenje potekalo drugače kot doma. Dijaki menijo, da je bila to za njih zelo koristna izkušnja v vseh pogledih in jo priporočajo tudi naslednjim generacijam. Naši gostitelji so bili z njimi zelo zadovoljni, tako z dovolj dobrim znanjem angleščine kot odnosom do dela.

Za celotno operativno izvedbo projekta, ustrezen izbor udeležencev, njihovo jezikovno, kulturno in pedagoško pripravo, vse pogodbe, organizacijo prevoza, zavarovanja in bivanja ter ovrednotenje rezultatov projekta je poskrbela šola. Rezultate našega projekta v programu Leonardo da Vinci in pridobljene izkušnje bomo letos predstavili tudi ožji in širši javnosti, predvsem pa našim dijakom, ki se bodo takih projektov udeleževali v prihodnjih letih. Nekatere vtise udeležencev letošnjega projekta objavljamo tudi v Iskricah, ki jih imate pred sabo.

Ponosno lahko zapišemo tudi to, da smo bili uspešni tudi na letošnjem nacionalnem razpisu in imamo odobrena sredstva že za naslednje šolsko leto, ko bomo našim dijakom lahko ponovno omogočili izvajanje delovne prakse oziroma projekta Leonardo da Vinci v tujini. Na ta način bomo nadaljevali evropski vidik poklicnega usposabljanja in izobraževanja na naši šoli in dodali rednemu šolanju zanimivo in koristno popestritev.

Igor Gruden, koordinator programa Leonardo da Vinci

Leonardo da Vinci na Madžarskem

Letos smo bili leonardovci dva tedna v madžarskem mestu Szentendre, prvi teden je z dijaki preživela prof. Ana Godec, nato pa jo je nadomestila prof. Marta Fister.

Osem dijakov je prakso opravljalo v hotelu, v dveh muzejih ter dveh trgovinah. Dijake sva obiskovali na delovnih mestih in njihovi mentorji so jih vedno zelo pohvalili. Ob prostih popoldnevih smo pisali poročila, telefonirali domov ali se prek msn-ja povezovali s prijatelji (super, da smo imeli v hiši brezžični internet). Ob prostih dnevih smo se odpravili na kakšen izlet. Obiskali smo Budimpešto, odprti muzej Skanzen, Višegrad, cel dan pa preživeli na bazenu v novem delu mesta. Ob večerih smo šli na sprehod, si privoščili sladoled ali pa si naredili sadno kupo ali kakšen drug posladek. Skratka, dijaki so se tako vživeli, da bi nekateri kar ostali. Vsi pa si želijo še kdaj v življenju obiskati Szentendre in Budimpešto.

Še kakšna beseda o mestu Szentendre. Od Budimpešte je oddaljeno le pol ure vožnje z avtom. Iz naše hiše smo imeli pogled na široko Donavo. V mestu živi mnogo Srbov, saj je le-to že od 16. stoletja dalje središče srbske komune na Madžarskem. Torej Slovenci s sporazumevanjem nismo imeli težav, saj zelo veliko prebivalcev še vedno govori srbsko. V mestu je bilo v zgodovini kar osem srbskih cerkva, sicer pa je mesto polno muzejev in galerij. Najnovejša pridobitev je čudovit muzej na prostem. V starem delu mesta je nešteto trgovinic, kjer si lahko kupiš različne spominke, začimbe, obleke idr. V dveh tednih bi človek zlahka zapravil nekaj 100 evrov. Aha, saj res, da ne pozabiva omeniti najslajšega muzeja – Muzeja marcipana. Njami.

Dva tedna sta torej bliskovito minila. Naj poudariva: brez pomišljanja bi šli še enkrat!

SZIA MAGYAR, SZIA SZENTENDRE. Živijo.

Marta Fister, Ana Godec

Nekaj od tega, kar sem se naučil in doživel na Madžarskem

Skupina osmih leonardovcev in profesorica Ana Godec je 20. junija po dvanajstih urah vožnje z vlakom prispela v madžarsko mesto Szentendre, ki leži severno od Budimpešte ob reki Donavi. Ima 23.000 prebivalcev različnih narodnosti. Prevladujejo seveda Madžari, vendar pa je v mestu že od leta 1500 zelo veliko Srbov. Szentendre ima zelo veliko kapelic in cerkva. Velika večina je pravoslavnih.

Szentendre živi predvsem od turizma. Glavni zaslužek prinašajo male trgovinice s spominki in muzeji. Imajo tudi muzej na prostem, v katerem so predstavljene starinske hiše iz vse države. V njem sva z Damirjem tudi opravljala prakso.

Iz Szentendreja lahko pluješ z ladjico do Budimpešte ali Višegrada. Mesto je znano po izdelavi marcipana in izdelkov iz njega. Hrana je tako različna, kolikor je narodnosti. Mi smo večinoma jedli v srbski restavraciji, tako da prave madžarske hrane niti ne poznam. Cenovno je Madžarska ugodnejša kot Slovenija. Stanovali smo v hiši nekaj metrov stran od glavnega trga. Hiša je bila udobna, ker je prenovljena. Večere smo porabili za nogomet, računalnik in filme, drugi teden pa tudi za pisanje poročila o praksi.

Proste dni smo med drugim izkoristili tudi za dva izleta. Prvi je bil celodnevni izlet z vlakom v Budimpešto. Ogledali smo si notranjost parlamenta, glavni trg, Trg herojev, peš smo šli po mostu, ki povezuje Budo in Pešto, ogledali smo si grad in katedralo sv. Štefana.

Naslednji izlet je bil z avtobusom v Višegrad, nazaj pa po Donavi z ladjo. Peš smo se odpravili na grad, katerega so včasih uporabljali za opazovanje ladij po Donavi. Šli smo tudi na letno bob stezo, na koncu pa na pico.

Med seboj smo se dobro razumeli. Bilo je lepo.

Gregor Rogač

Skansen

Dijaki, ki smo izvajali projekt Leonardo da Vinci v madžarskem mestu Szentendre, smo med drugim obiskali tudi tamkajšnji odprti muzej - skansen. Muzej še ni čisto dokončan. Gradijo ga tudi s pomočjo evropskih sredstev. Gre za najpomembnejšo

zbirko ljudske arhitekture iz vseh regij Madžarske. Prikazane so stanovanjske hiše, obrtniške delavnice, kmetijska poslopja in domače živali, mlin na veter in mlin na vodo. Po ogromnem muzejskem prostoru se lahko voziš z vlakcem, ali pa se tako kot mi okrog odpraviš peš.

Vodila nas je naša madžarska organizatorica Hajni. Povedala nam je mnogo zanimivih stvari. Muzej vsak dan obišče mnogo obiskovalcev z Madžarske in tudi veliko tujcev. V upravni zgradbi je tudi lepo urejena trgovina s spominki. Tu sva Gregor in jaz opravljala tudi delovno prakso kot pomočnika v trgovini. Zato sem si tudi v naslednjih dneh v muzeju še marsikaj ogledal in vedno našel kaj novega.

Zelo bi bilo lepo, če bi tudi v Sloveniji naredili podoben muzej. Z veseljem bi se tam tudi zaposlil, če bi imel možnost.

Damir Ljutić

Višegrad

Na izlet v Višegrad smo odšli zadnji dan našega bivanja na Madžarskem.

Mesto Višegrad leži severno od Budimpešte ob reki Donavi. Mesto ima približno 1.600 prebivalcev. Višegrad je znan po ostankih zgodnje renesanse in po poletni rezidenci kralja Madžarske Matthiasa Korvinusa.

Do Višegrada smo se peljali približno 45 minut navzgor ob reki Donavi. Nato nas je čakal dvajsetminutni vzpon na hrib, vrhu katerega je mogočen grad. Ogledali smo si nekaj zanimivih zgodovinskih znamenitosti, kot npr. orožje, oklepe vojščakov in seveda sam grad. Prav tako smo videli ostanke ruševin vojaškega tabora.

Po ogledu smo odšli na bližnji hrib, kjer smo se peljali z nekakšnim vlakcem smrti. Po koncu vseh teh dejavnosti nas je madžarska organizatorica naše prakse Hajni odpeljala v picerijo v bližini Donave, kjer smo se najedli različnih pic do onemoglosti. Potem smo počasi odšli do pomola, kjer smo se vkrcali na manjšo ladjico in se peljali eno uro in pol proti našemu mestu Szentendre.

Rok Černe

Budimpešta

Budimpešta je ena izmed evropskih prestolnic, ki ležijo ob prelepi modri Donavi. Je glavno mesto Madžarske. Obiskali smo jo v nedeljo, 7. 6. 2009, skupaj z našo mentorico Hajni, ki je bila obenem tudi naš vodič. V Budimpešti živi okoli 2 milijona

prebivalcev. V mestu imajo zelo veliko znamenitosti, kot so Grajski hrib, Ribiška trdnjava, Parlament, Trg junakov, Državna opera, Mestni park, veliko cerkva itd. Razdeljeno je na 23 okrožij, vsako okrožje pa je občina. Najbolj zanimivo pa je, da je Budimpešta v resnici razdeljena na dva dela. Na desnem bregu Donave je nekdane

samostojno mesto Budim, na levem bregu pa se nahaja Pešta. To sta bili mesti na obeh bregovih Donave. Elizabetin most je eden izmed mnogih mostov, ki povezuje oba bregova, na katerih se razprostira sodobna Budimpešta.

Najprej smo si ogledali Parlament. Zgrajen je bil med letoma 1885 in 1905 v novogotskem slogu. Zgradba je dolga 268 metrov in ima mogočno kupolo. Ob izgradnji je bil največji parlament na svetu. V njem je skoraj 700 sob, v notranjost pa vodi 27 vhodov. Na zunanji strani je 88 kipov, ki predstavljajo madžarske vladarje, nad okni pa so grbi kraljev in princev. Glavni vhod vodi v ogromno slavnostno stopnišče, iz katerega se pride v zelo veliko dvorano, kjer je na sredini sobe krona kralja Štefana. Pot nas je vodila naprej skozi mesto, preko Trga junakov. Na trgu je 36 metrov visok steber, na katerem stoji kip nadangela Gabrijela in ob vznožju kipi madžarskih plemenskih knezov.

Sprehodili smo se tudi čez najstarejši most v Budimpešti – Széchenyjev verižni most. Ogledali smo si tudi Baziliko sv. Štefana, ki je ena glavnih simbolov mesta. Bazilika lahko sprejme do 8.000 vernikov. Je zelo bogato okrašena z umetniškimi deli znanih Madžarov. V kapeli sv. Desne roke, za glavnim oltarjem, pa je shranjena desna roka sv. Štefana. Odšli smo tudi do Ribiške trdnjave, kjer je bil zelo lep razgled nad Budimpešto. Ta trdnjava je dobila ime po ribičih iz okolice. Sedem stolpičev v obliki šotorov predstavlja sedem madžarskih plemen, ki so se tukaj naselila.

Mesto je veliko in lepo, z zanimivimi razglednimi točkami. Slikovitost Budimpešte pa reka Donava samo še poveča. Naš izlet po glavnem mestu Madžarske se je zaključil v popoldanskih urah, ko smo se s primestno železnico vrnili nazaj v Szentendre.

Nina Blatnik

Prosti čas v Szentendreju

V dveh tednih, ki smo jih preživali v Szentendreju, smo imeli kar nekaj prostega časa in precej aktivnosti, s katerimi smo pregnali dolgčas.

V prvih dveh dneh smo imeli tečaj madžarščine, ogledali pa smo si tudi Budimpešto. Enkrat smo odšli v muzej Skanzen, popoldne pa smo imeli čas za pisanje dnevnika oz. poročil ali pa smo odšli malo naokoli po trgovinah in krajši sprehod ob Donavi. Morali pa smo opravljati tudi službo, in sicer od 10. do 16. ure popoldne. Ko smo se vrnili v stanovanje, smo vsi komaj čakali, da smo se spočili, napisali poročila in odšli na zaslužen večerjo. Zvečer pa smo odhajali na krajše sprehode.

V petek, 12. 6. 2009, smo imeli prost dan in smo ga preživali malo v stanovanju, malo po trgovinah ali na daljšem sprehodu. Za vikend pa smo spet delali! Zato pa smo imeli prost dan v ponedeljek, in sicer smo lahko odšli do bližnjega bazena, kjer smo se sprostiti. Sledili so trije delovni dnevi. Čas za počitek smo imeli šele, ko smo prispeli iz službe. V petek pa smo vstali nekoliko prej, saj nas je čakal izlet v Višegrad. Uživali smo v hoji in spoznavanju novega kraja. Nazaj v Szentendre smo se pripeljali z ladjo. Potem smo odšli še na zadnjo večerjo in seveda tudi na zadnji sprehod po Szentendreju.

V soboto nas je čakal odhod nazaj v Ljubljano. Za večino kar prekmalu, saj smo v teh dveh tednih zelo uživali in se vsi skupaj imeli lepo.

Edina Begić

Madžarščina

Preden sem šel na Madžarsko, seveda nisem imel pojma o madžarščini. A takoj, ko smo prišli v Szentendre, sem se oddahnil, kajti ogromno jih zaradi srbske manjšine tod okoli govori srbsko, v službi pa sem govoril angleško. Nato sem se z veseljem naučil nekaj madžarskih besed, tako da sem vsaj pozdravljal in se zahvaljeval v njihovem jeziku. Nekaj od tega, kar sem se naučil, lahko preberete spodaj. Sicer pa je madžarščina res jezik, v katerem najprej ne razumeš ničesar (razen pošta je posta in se prebere pošta). Spada pa sicer med ugrofinske jezike, kot npr. finščina.

Kratek slovarček najbolj pogosto uporabljenih besed:

<i>slovensko</i>	<i>madžarsko</i>
ja	igen
ne	nem
jaz	én
dobrodošli	üdvözlök
mačka	cica
hvala	köszönöm
prosim	kérem

Štejemo do deset: egy, kettő, három, négy, öt, hat, hét, nyolc, kilenc, tíz.

Največkrat pa sem rekel: Nem értem – ne razumem. Szia! (*živjo!*)

Damir Ljutić

Hrana na Madžarskem

Madžarska tradicionalna jed je mesna obara – golaž, najbolj znana madžarska začimba pa je rdeča paprika, ki se uporablja pri mnogih jedeh. Druge glavne sestavine madžarske hrane pa so tudi čebula, zelje, krompir, rezanci ter kumina. V velikih količinah pa uporabljajo kislo in sladko smetano.

Madžari imajo poleg golaža še druge specialitete: kokošji paprikaš, ribje juhe in mesne palačinke. Zelo radi imajo meso, in sicer svinjino ter govedino. Namesto masla in olja že od nekdaj uporabljajo svinjsko mast. Zelo dobre pa so tudi sladice.

Med žganimi pijačami je najbolj znana palinka. Madžari tako pravijo pravemu, čistemu in naravnemu žganju, zvarjenemu izključno iz sadja, pretežno iz hrušk in sliv. Madžarska slovi tudi po vinih. Najbolj znano belo vino pridobivajo v okolici [Tokaja](#), npr. težka desertna vina »aszu« in nekoliko lažja »szamorodni«. Okrog Blatnega jezera uspevajo bolj pitna, predvsem bela vina, pri mestu Eger pa pridelujejo slovito rdeče vino »bikova kri«.

Dijaki smo na praksi v Szentendre jedli v srbski restavraciji. V tem mestu je namreč zelo veliko Srbov, ki tam živijo že več generacij. S sporazumevanjem tako nismo imeli velikih težav. Poskusili smo nekaj tradicionalnih jedi, ki so nam bile bolj ali manj všeč.

Saša Barle

»Doma« pripravljena sadna kupa vedno tekne.

Pregled izvedenih projektov Leonardo da Vinci po letih

	<i>leto</i>	<i>država</i>	<i>število dijakov</i>	<i>tedni bivanja</i>	<i>panoge opravljanja delovne prakse oz. izvedbe projekta</i>
1.	2005	Nemčija	8	3	trgovina, industrija
2.	2006	Nemčija, Italija	15	3	trgovina, industrija, turizem, hotelirstvo
3.	2007	Italija	8	3	hotelirstvo, turizem
4.	2008	Nemčija, Madžarska	16	2	industrija, trgovina, javna uprava, muzeji
5.	2009	Madžarska, Španija	14	2	trgovina, muzeji, storitvena dejavnost (odvetniška pisarna, hotelirstvo, nepremičnine)
6.	2010*	Nemčija, Madžarska	14-16	2	industrija, trgovina, javna uprava, muzeji, turizem
	skupaj		75		

Nekaj ključnih števil:

število namestitev (bivanj v tujini): 10

število sodelujočih dijakov: 75

sodelujoče države: 4

vrednost vseh projektov (samo neposredni stroški): cca. 100.000 EUR

*... že odobren projekt

Iskrice št. 1, tematska številka Leonardo da Vinci, šolsko leto 2009/2010

Izdala in založila: Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

Za izdajatelja: Milan Jevnikar

Urednik: Igor Gruden

Lektoriranje: Breda Kramar

Budimpešta, z Donavo, mostovi in parlamentom v ozadju

Matevž in Rok pri delu v hotelu

Damir in Gregor sta se urila v skansnu, nacionalnem etnološkem muzeju na prostem ...

Tatjana in Edina pa v drugem, deželnem muzeju

Granada ~ življenje, umetnost in čarobnost

Granada je mesto, v katerem se stapljajo umetnost, kulinarika, zabava ter cela paleta barv in kultur. Granada je glasba, je mesto, v katerem je Manuel de Falla napisal večino svojih del. Je mesto, katerega čarobnost je Andrés Segovia ujel v strune svoje kitare. In je mesto, kjer v svojem Sacromontu živijo cigani s svojim flamenkom in neprimerljivo »zambras«, spektaklom petja in plesa, v jamah s čarobnim pogledom na Alhambro. Vso muzikaličnost Granade je ujel mehiški skladatelj in pesnik Avgustin Lara, ko je ustvaril eno svojih najbolj znanih skladb, pesem »Granada«, uradni slavospev mestu. Le-ta se pojavlja na vseh dogodkih, saj opisuje in opeva vse pomembne dosežke Granade.

Granada je že 48 let prostor mednarodnega festivala glasbe in plesa; ponuja širok in pester program koncertov in spektaklov, ki pomenijo praznovanje v vseh kotičkih tega prelepega mesta.

Granada je poezija, ki krasi stene v Alhambri, in nezmotljiv spomin na Federica Garcio Lorco, rojenega v vasici ob Granadi, kjer je preživel večino svojega življenja in ustvaril večino svojih del.

Granada je cvet življenja, veselja in nenehen vrvež barov, kavarn, gostiln in restavracij, ki so prav tako kot ulice polne stojnic, center »movida«, nočnega življenja. Najbolj znana so področja Pedro Antonio de Alarcon, Campo del Principe ob vznožju Alhambre ali pa eksotična Caldereria z domačimi čaji, polnimi orientalskih okusov in vonjev.

Granada je čista umetnost. Palače Nazari in park Generalife jasno govorijo o andaluzijski dediščini, katerih umetnost življenja se najbolj izraža v teh zavitih stenah. Arabske palače in hiše označujejo mesto, mešanico baroka in renesanse, verskih objektov in preprostih hiš. Katedrala s Capillo Real in grobnicami španskih katoliških vladarjev ter stolnica (Cartuja) so primer stare umetnosti, ki tekmuje s sodobnimi Znanstvenim parkom, Avditorijem Manuela de Falle, športnim stadionom in golf igriščem Las Gabias.

Granada je tudi flamenko. Veličastne uprizoritve tega s čustvi nabitega plesa dajejo mestu še poseben čar eksotike in skrivnostnosti. Človeka popeljejo v svet čudovite zamaknjenosti te žalostne zgodbe, ki jih predstavlja in uprizarja flamenko. Flamenko je del granaške kulture, kajti tako kot je del Andaluzije Granada, je del te pokrajine tudi flamenko, saj navsezadnje izvira od tod.

Granada je Albayzin, arabski del mesta. To je območje ozkih uličic s prihajanjem in odhajanjem vsakdanjega življenja. Je živahen del mesta, obdarjen z nemirnim karakterjem dogajanja ob »carmens«, spomenikih in z nepozabnimi pogledi z obzidij, stolpov in razglednih točk. Z »miradorja« oziroma razgledne točke Sant Nicolas je bil pogled na Alhambro, ki se dviga na hribu nasproti, vir navdiha za prešteviline slikarje in fotografe, pa tudi trenutek popolne zamaknjenosti za vsakega turista, ki je ta pogled doživel.

Granada je tudi mesto znanja. Študenti z vsega sveta se trudijo, da bi si priborili mesto na prestižnih univerzah oz. akademijah Salamanca ter Santiago de Compostela. Je univerzitetno mesto, saj skoraj četrtina prebivalstva ali študira ali pa poučuje na prastarih univerzah, ustanovljenih v času vladavine cesarja Karla IV. Od takrat naprej dajejo stare ulice Granade več en občutek mladostne iluzije in upanja za prihodnost.

Urša Boben

Alhambra – arabski biser

V soboto, 13. 6. 2009, smo se dijakinje s profesorjem Igorjem Grudnom odločili, da si ogledamo največjo znamenitost Granade, dvorec mavrskih vladarjev Alhambro in vrtove Generalife.

Ime Alhambra izhaja iz arabske besede »Kala al-Hambra«, kar pomeni rdeča gora. Tako ime si je Alhambra prislužila, ker ob sončnem zahodu celotno poslopje sije rdeče. Pogosto smo tudi same ob večerih na balkonu pile sok in gledale zahod in prelepo Alhambro. Zato smo bile navdušene, ko smo izvedele, da si jo bomo ogledali.

Mavrski kralji so na začetku zgradili le trdnjavo Alhambro za islamske prebivalce Španije, ki so se na jugu Iberskega polotoka naselili iz Severne Afrike (kamor so prišli z Arabskega polotoka). Danes je to največja turistična atrakcija v Granadi in mogoče lahko rečemo celo v Evropi. Za nakup vstopnic za ogled moraš te rezervirati vnaprej, kajti Alhambro dnevno obišče 8000 ljudi z vsega sveta.

Da bi si lahko ogledali čim več stvari že zgodaj, ko še ni bilo tako vroče, smo se tja odpravili takoj po zajtrku. Alhambra stoji na visokem hribu, od koder je mogočen razgled nad vso Granado. Že na prvi pogled se mi je zdela Alhambra čudovita. Kamorkoli si pogledal, so se svetili v različne motive oblikovani grmi in rože.

Zgradbe so imele zanimive in lepe vzorce, prav značilne za arabsko arhitekturo, po kateri je znana Granada.

Alhambro so gradili Mavri, ki pri urejanju prostorov za gospodarje niso varčevali ne z arabeskami ne mozaiki in ne z napisi iz Korana. Povsod smo lahko opazili veliko raznovrstnih vodnjakov. Žal pa zaradi prenavljanja nismo mogli videti slavnega vodnjaka, ki ga »stražijo« kipi v podobi levov. Proti koncu 15. stoletja so Španci muslimane pregnali, zato je palača dobivala vse več krščanske motivike. Alhambra sicer obsega šest palač, pet jih je povezanih v kraljevi objekt, ki je najveličastnejši in vsebuje dva okrogla stolpa, več kopališč, administrativni in kraljevi del in tudi harem.

Dekleta smo seveda vse poslikale in se nato po ogledu notranjosti gradu odpravile po številnih stopnicah na grajski stolp. Razodel se nam je prelep razgled in z zanimanjem smo med majhnimi hišami v dolini poiskale naš hotel.

Zaradi grozne vročine, ki je vladala tisti dan, smo si še na hitro ogledali znamenit park Generalife. To so najlepši in najbolj znani poznosrednjeveški grajski vrtovi v Evropi. Te so najprej zalivali z deževnico, ki so jo zbirali v vodnjakih, kasneje pa so uredili vodovod. Kljub nezadovoljstvu zaradi vročine smo bile prijetno presenečene nad vrtovi. Gre za mešanico raznih vodnjakov, rož, grmov, ki so bili seveda oblikovani v razne oboke in podobe. Mnogi vladarji so zaradi lepote vrtov Generalife dali take narediti tudi ob svojih palačah. Potem, ko smo si ogledali še zadnje vodnjake in grme, smo se po počitku v senci odpravili nazaj proti hotelu. Na Alhambro imam lepe spomine in ni mi žal, da sem jo obiskala in si jo ogledala.

Tanita Novak

Naše delo v Španiji

"Leonardovke" oz. dijakinje, ki smo bile izbrane za opravljanje delovne prakse v Španiji v programu imenovanem Leonardo da Vinci, smo dobile naslednjo ponudbo delovnih mest v Granadi:

- 1) ASESORIA JURIDICA PARA EXTRANJEROS (Odvetniška pisarna za tujce), ki si ga je izbrala Nastja Štepec.
Nastja je večinoma urejala arhiv, spoznavala delo v pisarni ter izpolnjevala različne dokumente.

2) INSTITUTO EUROPEO DE LENGUAS MODERNAS (Evropski inštitut za tuje jezike)

V tem podjetju sva delali Špela Markovič ter Urša Boben in sva opravljali dela, kot so kopiranje dokumentov, zlaganje računov po mesecih, izdelovanje evidenc prejetih honorarjev, brošure, izpolnjevali pa sva tudi certifikate zaposlenih v inštitutu.

3) FAUSTINO JIMENEZ ASESORES (Nepremičninski posrednik za najem oz. prodajo/nakup), pri katerem je delo opravljala Maja Kovačič.

Njena naloga pa je bila urejanje arhivskih map ter dokumentov in spoznavanje dela na različnih delovnih mestih v podjetju.

4) POSADA DOÑA LUPE (Hostel), kjer sta prakso opravljali Saša Jerlah ter Tanita Novak.

Saša in Tanita sta sprejemali goste v hostel, vodili evidenco prejetih plačil ter na podlagi tega izdelali krajšo analizo poslovanja hotela.

Poleg delovne prakse smo v popoldanskih urah opravili tudi tečaj španskega jezika. V desetih urah smo se naučili osnove tega lepega jezika ter tudi malo zgodovine, učil pa nas je profesor Ismael Lascha.

Špela Markovič

Costa Tropical, zadnji dan – končno nekaj ur ohladitve.

Priseljenci v Španiji

Ljudje, predvsem temnopolti Američani, prihajajo v Španijo v upanju na boljše življenje. Španija jim predstavlja rešitev, manj trpljenja, več svobode in veselja. A ilegalni in legalni priseljenci so tudi v Španiji naleteli na veliko oviro. Finančna kriza je prizadela tudi Španijo in največje posledice pri tem nosijo ravno priseljenci. Dela v Španiji ni. V Andaluziji, ki je bila do sedaj največji vir prihodkov ilegalcem, zaposlujejo Špance, ljudi, ki so zaradi finančne krize ostali brez dela. A še vedno je brezposelnost v Andaluziji 23-odstotna. Na območju Huelve pa celo 32-odstotna, kar je več kot kjerkoli drugje v Španiji in EU nasploh. Statistični podatki, ki obravnavajo brezposelnost celotne države, pa nam pokažejo, da je stopnja brezposelnosti v Španiji 18-odstotna in še narašča.

Med brezposelnimi je največ mladih in temnopoltih Američanov - ilegalnih priseljencev. Ti živijo brez hrane in strehe nad glavo v zasilnih bivališčih sredi gozda. In tudi po več mesecev niso zaslužili niti evra. A kot vsaka zgodba ima tudi ta dva konca. Na enem so ilegalci, ki pravijo, da je zanje odgovorna država, torej španska vlada, ki je zaradi lastnih interesov sklenila pogodbe z Romuni in Poljaki. Na drugi strani pa se španski mogotci in veljaki branijo, da ni njihova krivda, če so ljudje – priseljenci brez dela. Njihove besede so krute in rasistične. Oboji pa imajo nekaj skupnega: strinjajo se, da mora za priseljence poskrbeti država.

Odvetniška pisarna, v kateri sem bila zaposlena, je ilegalnim priseljencem urejala potrebne dokumente za pridobitev španskega državljanstva, stalnega naslova oz. prebivališča, zaposlitve in podobno. Urejala je tudi vse potrebno za sklenitev zakonske zveze. Priseljenci, ki so že legalizirano živeli v Španiji, pa so bili v pisarni deležni pomoči za probleme, ki so nastajali v zvezi z njihovim življenjem in delom, dokumente za razna zavarovanja, dovoljenja in podobno.

Nastja Štepec

Španska kulinarika

Vsaka dežela ima svojo značilno kulinariko. Za špansko kuhinjo je značilno, da so jedi bolj začinjene kot drugod, kar nam lahko pove tudi to, da so Španci zelo temperamenten narod.

Španci imajo drugačen ritem življenja kot mi, zato imajo tudi obroke ob nekoliko drugačem času kot mi. Zajtrk po navadi strežejo od sedmih do desetih zjutraj, kosilo od dveh do treh popoldne, večerjo pa občutno pozneje kot pri nas, strežejo jo namreč od osme ure zvečer dalje. Med Španci je kot predjed oz. juha najbolj priljubljen tako imenovani *gazpacho*. To je hladna paradižnikova juha, v katero so lahko dodane tudi kumare, čebula, česen, paprika.

Najpogostejša glavna jed pa je vsekakor *paella*. To je rižota, ki se jo lahko pripravi na različne načine. Najbolj tipična priprava pa je rižota, obogatena z ribami, morskimi sadeži in zelenjavo. Za glavno jed pogosto strežejo tudi juhe, ki vsebujejo ribe in riž. Zelo znana španska jed pa je zagotovo tudi *tortilla*. Tudi *tortillo* se lahko pripravi na več načinov. V osnovi je sicer krompirjeva omleta, kateri pa lahko po želji dodamo zelenjavo. Sicer pa ima Španija tudi zelo ugodno klimo za gojitev tropskih sadežev. Sadje je zato tam veliko sočnejše in okusnejše kot sadje, ki je k nam uvoženo.

Španija pa ne slovi le po hrani, temveč tudi po pijači. *Sangria* je tipična španska hladna pijača, narejena iz rdečega vina, v katero je narezano sadje, dodan sladkor ali sadni sok, v pravi sangriji pa je dodano tudi malo žgane pijače. Le-ta je za moj okus nekoliko presladka. Še ena zanimivost Španije pa je ta, da v večini barov in majhnih restavracijah ob pijači brezplačno postrežejo s prilogo, imenovano *tapas*. Kot *tapas* lahko servirajo ocvrto meso, klobase, pršut, ribe, razne vrste kruha z zelenjavo in podobno.

Kljub vsem že naštetim dobrotam pa ljudje tudi tam vedno pogosteje zahajajo v nove restavracije tujih dežel, na primer v italijansko, kitajsko, indijsko, zelo priljubljene pa so tudi restavracije s hitro prehrano. V slednji smo nekajkrat lakoto potešile tudi me - leonardovke, saj španska hrana včasih ni bila ravno po našem okusu. Verjetno bi vse potrebovale kar nekaj časa, da bi se privadile na njihovo prehrano.

Saša Jerlah

Leonardovke na avtobusnem ogledu mesta

Tipične andaluzijske obleke

Povorka ob vseljudskem prazniku Corpus Christi

Gostilna v Granadi

Nastja na delovnem mestu v odvetniški pisarni

Urša in Špela na delu v Inštitutu za tuje jezike